

THEMA-DAG

over

HET GEHEIM VAN DE TWEE JOHANNESSEN:

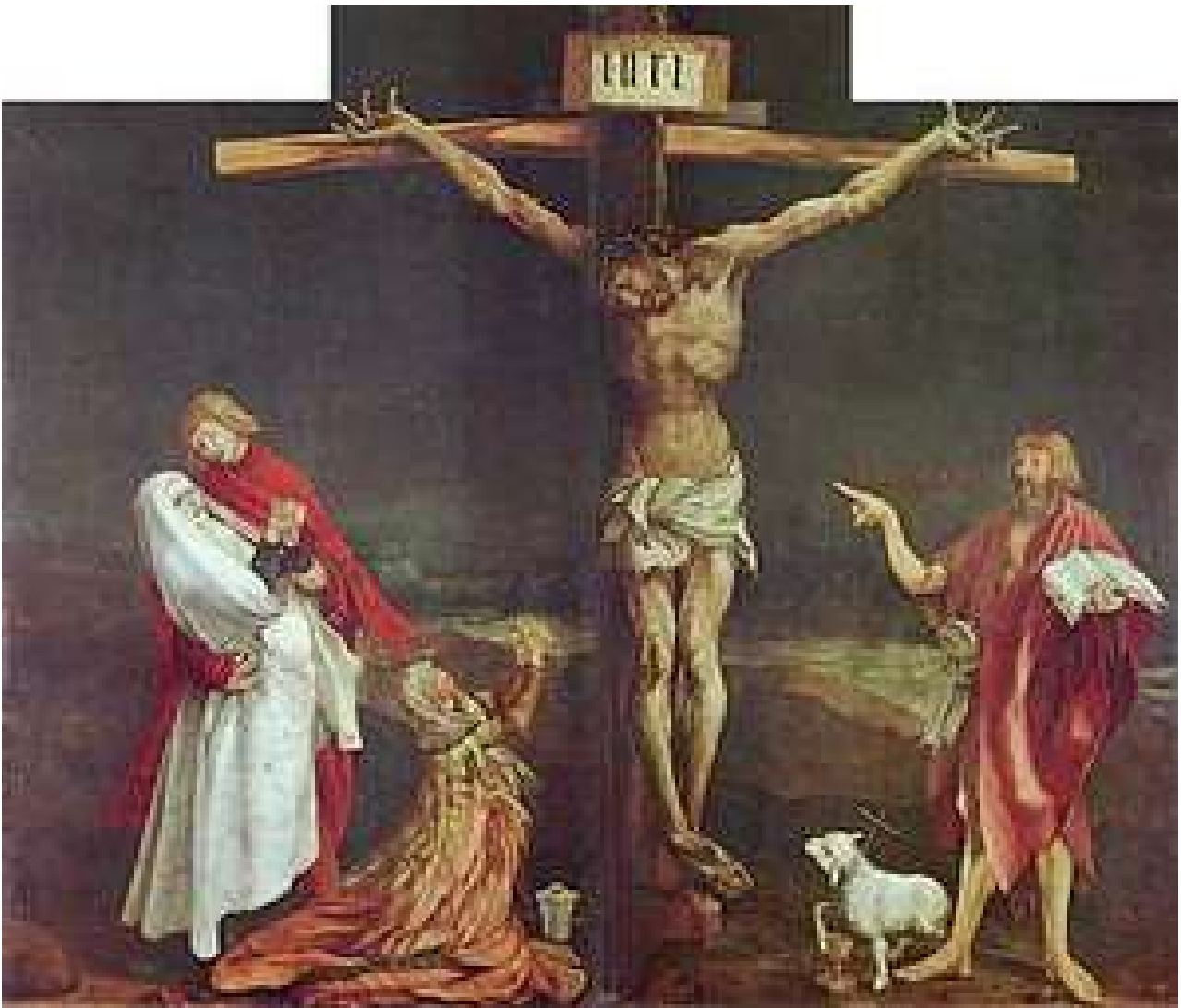
**JOHANNES DE DOPER
EN
JOHANNES DE EVANGELIST**

Hans Stolp

maart 2018

De twee Johannessen aan de voet van het kruis

Aan de voet van het kruis stond Johannes. Met heel zijn hart was hij gericht op zijn geliefde Meester die aan het kruis hing. De andere leerlingen van Jezus Christus stonden ver weg: dat was veiliger.

Maar onzichtbaar waren er nog andere geliefde leerlingen van Jezus Christus aan de voet van het kruis aanwezig. Want door Johannes heen werkte de andere Johannes, de Doper. Ook Zarathoestra en Aristoteles werkten door hem heen en omhulden de stervende met hun harte-krachten. Elke seconde een eeuwigheid.

Johannes, hij die vroeger Lazarus werd genoemd, wist waarom hij de nieuwe naam Johannes had gekregen: omdat sinds zijn inwijding die andere Johannes zo voelbaar door hem heen werkte en hem inspireerde. Ook wist hij dat deze diepe verbinding tussen hem en de andere Johannes in wezen inhield dat de kloof tussen Kain en Abel werd gedicht. Het oerbegin van alle dualiteiten - zo wist Johannes - was in de vereniging tussen hem en de andere Johannes in principe overwonnen.

Hoe ingrijpend was dat voor heel de mensheid, zo voelde en wist Johannes. Vanaf dit zo beslissende moment zouden alle dualiteiten stap voor stap tot een nieuwe eenheid worden gevormd. En heel de nieuwe ontwikkelingsweg die de mens na het grote geschenk van Golgotha zou gaan, zou de stapsgewijze overwinning van deze dualiteit inhouden: licht en donker zouden weer één worden, net als goed en kwaad, man en vrouw, binnen en buiten. En daar, op dit zo donkere moment, ontrolde zich voor de ogen van Johannes het visioen van een nieuwe hemel, een nieuwe aarde.

Toen Johannes later op Patmos gevangen zat, was het de andere Johannes die zijn inspirator werd en hem grootse visioenen liet zien. Zo werden zij gaandeweg één. En ooit, ooit, zullen wij ook zelf dit geheim mogen ervaren. Dan zal er een einde komen aan onze eenzaamheid en zullen we ons individualisme omvormen tot een nieuwe eenheid. Dan zal de aarde ook werkelijk een nieuwe aarde zijn, één – in Christus - met de hemel.

Johannes wist: de andere Johannes en ik zijn één, omdat wij één zijn in Christus. Eén worden in Hem: dat is het grote toekomstvisioen dat ons lokt.

Inleiding

Op het beroemde schilderij van Matthias Grünewald in Colmar (Fr.) zijn onder het kruis zowel Johannes de Doper (rechts) afgebeeld, als Johannes de Evangelist (links). Dat is opvallend, omdat Johannes de Doper op het moment van de kruisiging van Jezus Christus al dood was: onthoofd in opdracht van koning Herodes. Natuurlijk wist Grünewald dat. Maar geleid door een hogere inspiratie maakte hij toch opzettelijk deze 'fout'. Waarom? Omdat hij esoterische geheimen wilde uitdrukken. Daarmee staan we voor de vraag: wat wil deze dualiteit van de beide Johannessen aan de voet van het kruis dan wel tot uitdrukking brengen?

1. De dualiteit van Kaïn en Abel

De twee Johannessen staan symbool voor de twee wijsheidsstromingen die op aarde ontstonden door toedoen van Kaïn en Abel, de zoons van Adam en Eva. In het Oude Testament wordt (direct na de zondeval) hun verhaal verteld: hoe Kaïn, de oudste, zijn broer Abel doodsloeg. Kaïn was akkerbouwer en bewerkte de aarde; hij leefde van de vruchten van het veld. Abel was schaapherder en leefde van wat de natuur hem bracht. Dit beeld zegt alles: Kaïn was op de aarde gericht, Abel op de hemel. Beide zijn eenzijdig. Het gevolg van deze eenzijdigheid is dat de Kaïnmens (de nakomelingen van Kaïn) gaandeweg de verbinding met de geestelijke wereld verliest, eenzijdig op het aardse leven is gericht en daardoor in een sfeer van moreel verval terecht komt. De Abelmens (nakomelingen van Abel) is eenzijdig op de hemel gericht, wordt wereldvreemd en laat in wezen de aarde aan haar lot over.

Zo ontstond (door de zondeval) de eerste grote dualiteit die nog steeds overal waar te nemen is: gericht op de aarde (materie), of op de geestelijke wereld, kapitalisten en Franciscanen, Boeddhisten of durfkapitalisten.

De dualiteit van Kaïn en Abel keert in de Bijbel steeds weer terug, bijvoorbeeld in Ismaël (islam) en Izaäk (jodendom en christendom), Hiram (de bouwer en architect) en Salomo (de grote wijze), en Jacob en Esau.

Kaïn werd de vader van alle cultuur; hij legde de nadruk op het actieve leven en vervulde de opdracht van de mens om de aarde te beheren.

Maar tegelijk verloor hij de levende verbinding met de geestelijke wereld en vroeg zich gaandeweg steeds vaker af: *Hoe kan een mens zó op aarde leven en werken dat daardoor in het leven na de dood een voortgaand leven mogelijk wordt?*

De beide Johannessen aan de voet van het kruis vertegenwoordigen de beide stromingen die van Kaïn en Abel zijn uitgegaan. Johannes de Evangelist vertegenwoordigt Kaïn, Johannes de Doper is een Abelmens: gericht op de geestelijke wereld.

2. De incarnatiestroom van Johannes de Evangelist

Johannes de Evangelist (zegt Emil Bock) is degene die 'de rijke jongeling' wordt genoemd. Hij komt naar Jezus toe en vraagt (als echte Kaïnmens): *Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?* Jezus geeft hem dan de raad om al zijn bezittingen weg te doen en het aan de armen te geven: *dan zal je een schat in de hemel hebben.* De rijke jongeling ging (staat er vervolgens) *bedroefd heen, want hij was rijk.*

Johannes de Evangelist is als Kaïnmens eenzijdig op de aarde gericht; hij heeft cultuur veroverd, inzicht in de aardse wereld gekregen, maar het inzicht in de geestelijke wereld verloren. Hij moet dus afstand leren doen van deze 'bezittingen' om zich open te stellen voor een andere, hogere werkelijkheid.

Rudolf Steiner vertelt ons de incarnatiestroom van Johannes de Evangelist:

(Kaïn) – Hiram Abiff – Lazarus/Johannes – Christian Rosenkreutz – Graaf van Saint-Germain.

3. Hiram Abiff

In een vroeger leven (10^e eeuw v. Chr.) was Johannes de bouwmeester Hiram Abiff. Van hem wordt in de Bijbel verteld: *En koning Salomo ontbood Hiram uit Tyrus. Hij was de zoon van een weduwe (= ingewijd in de aardse geheimen) uit de stam Naftali, terwijl zijn vader een Tyriër was, een koperslager; hij was vervuld van de wijsheid, het verstand en de kennis, nodig om elk werk in koper te verrichten; deze kwam tot koning Salomo en voerde al diens werk uit.* (1 Koningen 7:13)

Salomo is een Abelmens (geschoold in hemelse wijsheid), Hiram Abiff is een Kaïnmens, geschoold in aardse wijsheid. Samen kunnen ze een prachtig gebouw als de Joodse tempel in Jeruzalem neerzetten. Salomo heeft het plan, Hiram Abiff weet dat te realiseren met zijn kennis.

We zien dus hoe Johannes de Evangelist ook in vorige levens al gericht was op het verwerven van aardse kennis en wijsheid.

De naam Salomo is in het Hebreeuws de naam voor *het geestzelf* (het omgevormde astrale lichaam). Die naam betekent innerlijk evenwicht: hij heeft de verschillende roerselen in zijn ziel tot een evenwicht gebracht, als was hij een engel. Ook wij zijn door onze incarnatiestroom in een van beide stromingen terecht gekomen: de Kaïnstroom of de Abelstroom. Inzicht in je karma betekent inzicht in de vraag, welke van die beide stromen tot in jouw huidige leven in jou doorwerkt.

4. De negenledige mens

De toekomstige mens zal een negenledig mens worden. Zie dit schema:

- Fysiek lichaam
- Etherisch lichaam
- Astraallichaam
 - Gewaarwordingsziel
 - Verstandsziel
 - Bewustzijnsziel
- Geestzelf
- Levensgeest
- Geestmens

De gewaarwordingsziel, de verstandsziel en de bewustzijnsziel vormen samen ons Ik, onze geest of onze ziel. *Het geestzelf* is het omgevormde astraallichaam, *de levensgeest* is het omgevormde etherische lichaam en *de geestmens* is het omgevormde fysieke lichaam.

Dat koning Salomo al over een geestzelf beschikt, is uiterst opvallend: dat is in principe pas in de toekomst voor de mens weggelegd.

Johannes de Evangelist, met hem gebeurde iets heel bijzonders: hij beschikte onder het kruis over alle negen wezensdelen: hij was dus op dat moment de volmaakte mens, zoals wij allemaal in de toekomst zullen worden. Dit beeld laat zien, waartoe het offer van Jezus Christus leiden zal.

5. Johannes de Doper: een incarnatie van Elia

Jezus vertelt van Johannes de Doper dat hij in een vorig leven de grote profeet Elia was: *Hij is Elia die komen zou.* (zie Mattheüs 17) Dat is wel opmerkelijk, want het inzicht in vorige levens behoorde tot de geheime kennis. Toch zegt Jezus tot tweemaal toe dat Johannes in een vorig leven Elia was. Waarom doet Jezus dat? Kennelijk omdat we anders het geheim van Johannes de Doper niet zouden begrijpen, en evenmin het mysterie van de twee Johannessen.

Opvallend in het leven van Elia is dat hij niet gestorven is, maar ten hemel gevaren. Ook worden zijn ouders niet genoemd en verschijnt en verdwijnt hij meestal volkomen onverwacht.

Wie is deze Elia? Hij is de volksziel van Israël, een hoge engel. Hij verbond zich regelmatig met Naboth, ofwel incorporeerde in hem (= gedeeltelijk incarneren). Naboth was wijnbouwer en de buurman van koning Achab. Hij was een rustige, ascetische man die regelmatig mediteerde. Maar als Elia in hem werkte, werd hij een totaal ander mens: groots en overweldigend als een stormwind.

Op zijn eentje ging hij de strijd aan met 450 Baälpriesters die met koningin Izebel waren meegekomen naar Israël. Nadat Elia de geestelijke strijd met de 450 priesters had gewonnen, en hen ter dood had laten brengen, bedacht koningin Izebel een manier om hem te doden. Daarom liet ze Naboth ten onrechte aanklagen en stenigen. Na de strijd met de Baälpriesters gaat Elia naar de woestijn. Hij is doodmoe en verlangt alleen nog maar te sterven. Maar dan komt een engel hem nieuwe levenskracht brengen.

6. De incarnatiestroom van Johannes de Doper

Na de dood van Naboth verscheen Elia nog een enkele keer, maar overweldigender dan vroeger, omdat hij niet meer aan een fysiek lichaam gebonden was. Op de berg Horeb kreeg hij een ontmoeting met God. Maar God verscheen hem niet in een storm, niet in een vuur

en evenmin in een aardbeving: Hij openbaarde zich in het innerlijk van Elia! Zo wordt Elia de eerste mens die de stap maakt naar een innerlijke beleving van God!

Daarom staan bij de verheerlijking op de berg Mozes en Elia aan weerszijden van Jezus Christus: Mozes voltrok de overgang van groepsziel naar individu. Daarom kreeg hij van God de Tien Geboden, ofwel de wetten: nu de groepsziel geen leiding meer kon geven, moesten uiterlijke wetten het volk leidinggeven. Elia voltrok vervolgens de overgang van een uiterlijke beleving van God naar een innerlijke beleving en baande zo de weg voor Jezus Christus.

In een vorig leven was Elia /Johannes de Doper Pinehas, de kleinzoon van Aäron (broer van Mozes). Pinehas behoorde tot de stam Levi en was daarom priester. Behorend tot de Abelstroom was hij gericht op de geestelijke wereld.

Latere incarnaties van Johannes de Doper zijn: Rafaël, de grote schilder, en Novalis, de dichter. Het priesterlijke van Elia en het profetische van Johannes de Doper transformeerde zich tot kunst: via de kunst verbinden zij nu de mens met God. Zo is de Abelstroom voortdurend bezig om de verbinding met de geestelijke wereld voelbaar te maken.

De incarnatiestroom van Johannes de Doper ziet er dus zo uit:
Pinehas – Elia – Johannes de Doper – Rafaël - Novalis

7. De laatste voordracht van Rudolf Steiner

Op 28 september 1924 gaf Rudolf Steiner zijn laatste voordracht. Halverwege de lezing kon hij niet verder en moest hij de voordracht halverwege afbreken. Maandenlang lag hij ziek op bed en werd verzorgd door (de Nederlandse arts) Ita Wegman. Op 30 maart 1925 overleed hij.

In zijn laatste voordracht zei hij iets bijzonders: ... *hoe het wezen van Elia weer verschenen is in Lazarus-Johannes, die immers een en dezelfde persoonlijkheid zijn.* Toen Rudolf Steiner dat gezegd had, ontstond er rumoer in de zaal: velen dachten dat Rudolf Steiner een fout maakte en twee incarnatiestromen door elkaar haalde.

Marie Steiner vertelde later: *Hij gaf ons (op 28 sept. 1924) het eerste deel van het mysterie van Lazarus-Johannes; hij heeft mij toentertijd niet alleen mondeling gezegd, maar later ook op de kaff*

geschreven: "Aan niemand geven, voordat ik ook het tweede deel heb meegedeeld."

Volgens Marie Steiner (en anderen) sprak Rudolf Steiner hier over een incorporatie van Johannes de Doper: hoe Johannes de Doper na zijn dood vanuit de geestelijke wereld het etherische lichaam, het astrale lichaam en het Ik (of de geest) van Johannes de Evangelist had doordrongen en zich zodoende met hem verbonden had. Daarom kon Matthias Grünewald ook Johannes de Doper afbeelden op zijn schilderij van de kruisiging: Johannes de Doper was er niet bij in een fysiek lichaam, maar wel in verbinding met Johannes de Evangelist.

8. Johannes de Doper

Johannes de Doper liet een duidelijk spoor na in de geschiedenis. Josephus, de Joodse historicus, schreef in 94 na Chr.: *Als gevolg van de wonderbaarlijke aantrekkingskracht van zijn woorden stroomde al gauw een enorme massa samen* (bij de Jordaan in de woestijn).

Johannes de Doper werd op 24 juni geboren: kort na zijn geboorte werden de dagen langzaam korter. Dat wordt altijd in verband gebracht met zijn uitspraak over Jezus Christus: *Hij moet groter worden, ik moet kleiner worden.*

Zijn band met Jezus Christus was vanaf het begin heel sterk. Als moeder Maria (de moeder van Jezus) haar nicht Elisabeth (de moeder van Johannes) opzoekt, staat er: *Toen Elisabeth de groet van Maria hoorde, geschiedde het, dat het kind in haar schoot opsprong en Elisabeth werd vervuld met de Heilige Geest.*

Toen Johannes de Doper bijna dertig jaar oud was, werd hij door God geroepen: hij begon te prediken en te dopen in de woestijn vlakbij de Jordaan. Daar doopt hij ook Jezus. Als hij dat doet, ziet hij een hemels licht en hoort hij een stem die zegt: *Dit is Mijn Zoon, heden heb Ik Hem verwekt.*

Kort daarna wordt hij door koning Herodes gevangengezet. Zijn stiefdochter danste op een feest zo mooi dat ze van Herodes als dankgeschenk alles mag vragen wat ze maar wil. Dan vraagt ze (geïnspireerd door haar moeder) om het hoofd van Johannes de Doper. Daarop wordt Johannes onthoofd. Net als bij Elia (Naboth werd vermoord door Izebel) werd Johannes vermoord door een boze koningin: Herodias.

9. Groepsziel en inspirator

Direct na de dood van Johannes gebeurt iets bijzonders: hij wordt de groepsziel van de discipelen van Jezus Christus en werkt door hen heen. Daardoor kunnen de discipelen anderen genezen, boze geesten uitdrijven en met gezag spreken. Als Herodes dit hoort, zegt hij:

Johannes die ik heb onthoofd, is weer opgestaan! Hij voelt dus iets van dit geheim aan.

Toen Johannes de Evangelist (hij heette toen nog Lazarus) werd ingewijd door Jezus Christus, was het Johannes de Doper die zich in de geestelijke wereld met hem verbond! Hij incorporeerde in hem: in zijn geest (of Ik), zijn astraallichaam en zijn etherische lichaam. Door die verbinding maakte hij in principe een einde aan de dualiteit van Kaïn en Abel, want in de beide Johannessen verbonden Kaïn en Abel zich weer met elkaar.

Zo werd Johannes de Doper na zijn dood eerst groepsziel van de discipelen en verbond hij zich vervolgens met Johannes de Evangelist en werkte door hem heen.

Nota bene 1: Johannes de Doper en zijn engel

Op Russische iconen wordt Johannes de Doper vaak afgebeeld met engelenvleugels. Waarom? Hij heeft een waterman-inwijding doorgemaakt, die inhield dat zijn engel zich met hem verbond. Ofwel: de ziel van Johannes werd doordrongen door zijn engel. Daardoor kreeg hij een geestzelf: een gelouterd astraallichaam.

Dat vermogen zullen wij ons pas in de volgende cultuurperiode eigen kunnen maken: van 3573 - 5733 na Chr. Vanwege dit geestzelf bezat Johannes ook al een bewustzijnsziel (die wij ons pas in onze levens tussen 1413 -3753 na Chr. ons eigen zullen maken). Hij was dus in vele opzichten een voorloper.

Nu begrijpen we, waarom hij met zijn bewustzijnsziel en zijn geestzelf Johannes de Evangelist kon aanvullen: die bezat deze wezensdelen nog niet. De twee hogere wezensdelen (zie het schema onder punt 4) kreeg Johannes overigens van Zarathoestra (levensgeest) en Aristoteles (geestmens). Zo stond onder het kruis de eerste volmaakte mens, zoals ook wijzelf ooit in de verre, verre toekomst zullen worden!

Nota bene 2: Elia (en dus Johannes de Doper) is onder het kruis aanwezig

In Mattheüs 17 staat het bekende kruiswoord van Jezus Christus: *Eli, Eli, lama sabachtani*. Dat wil zeggen: Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten (of: verheerlijkt)?

Dan staat er (en dat is spottend bedoeld): *En sommige omstanders zeiden: Hij roept Elia*. Onbewust voelen ze de aanwezigheid van Elia/Johannes de Doper aan.

Vervolgens staat er: *Anderen zeiden: Stil, laat ons zien, of Elia komt om Hem te redden*. Omdat Johannes de Doper tot in het etherische lichaam van Johannes doorwerkt, kunnen de mensen zijn aanwezigheid ervaren.

Een andere aanduiding voor de aanwezigheid van Johannes de Doper bij de kruisiging is dit: de Romeinse hoofdman zei na de dood van Jezus Christus: *Waarlijk, dit was een Zoon van God!* Daarmee herhaalde hij op een andere manier de woorden die Johannes de Doper hoorde bij de Doop: *Gij zijt Mijn Zoon, mijn Geliefde, heden heb ik Hem verwekt!* Ook dit is een verwijzing naar de aanwezigheid van Johannes de Doper aan de voet van het kruis.

Nota bene 3: in Christus één

Johannes wist aan de voet van het kruis dat hij en de andere Johannes één konden worden, omdat ze zich één wisten in Christus: hun liefde voor Hem en zijn Geest verbond hen. Zo zullen wij allemaal ooit één met de ander mogen worden: in Christus.

Daardoor zullen wij de eenzaamheid en het botte individualisme overwinnen en op een nieuwe manier weer één worden, maar dan wel anders dan vroeger, toen wij nog een groepsziel waren: één dus met behoud van onze eigenheid.

Zo wijst Johannes aan de voet van het kruis een weg naar de toekomst, en wel hoe wij de dualiteit zullen overwinnen en vanuit het totale individualisme weer een nieuwe eenheid zullen gaan vormen.

STICHTING 'DE HERAUT'

AGENDA

Voor andere themadagen van Hans Stolp
(georganiseerd door stichting 'De Heraut')
zie

www.stichtingdeheraut.nl

Op deze website vindt u onder menu-item themadagen
ook de gepresenteerde afbeeldingen
en de digitale versie van dit boekje.

Voor Inlichtingen en opgave voor een themadag

Secretariaat Stichting De Heraut
Uitstroom 1, 5345 RX, Oss
Tel: 0412644856
Email: secretariaat@stichtingdeheraut.nl

De website van Hans Stolp is:
www.hansstolp.nl

Meer over het Esoterisch Christendom
kunt u vinden op de website
www.esoterischchristendom.nl